

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

ОДФФ.02 Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО

для здобувачів освіти

Спеціальності: 017 – Фізична культура і спорт

Освітнього рівня: другий магістерський

Освітньої програми: 017.00.01 Фізичне виховання

Київ – 2024

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО	
Курс	I
Спеціальність (спеціалізація)	017 Фізична культура і спорт (Фізичне виховання)
Форма проведення:	дистанційна (комп'ютерне тестування)
Тривалість проведення:	1 година
Максимальна кількість балів:	40 балів

Проведення екзамену у дистанційному форматі та критерії оцінювання екзаменаційних питань

Обов'язкова умова допуску до екзамену: отримання мінімум 35 балів за результатами поточного контролю.

Форма проведення екзамену – у вигляді комп'ютерного тестування. Результати оцінювання навчальних досягнень кожного здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти автоматично заносяться до електронного журналу після тестування.

Кількість питань – 40 різнорівневих тестових питань з варіантами відповідей (банк питань 120).

Критерії оцінювання: 1 питання – 1 бал.

Максимальна кількість балів за екзамен – 40 балів.

Кількість спроб – 1. Обмеження в часі – 60 хвилин.

Оцінка підсумкового контролю (екзамен): сума балів поточного контролю і набраних балів здобувачем освіти під час проведення екзамену у дистанційному форматі.

Шкала відповідності оцінок:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68

Незадовільно	35-59
Незадовільно	1-34

Перелік допоміжних матеріалів

Перелік допоміжних матеріалів:	відсутній
--------------------------------	-----------

Орієнтовний перелік питань до семестрового екзамену з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО»

1. Визначте предмет і завдання методики викладання фахових дисциплін у ЗВО.
2. Узагальніть і охарактеризуйте актуальні проблеми методики викладання у закладах вищої освіти.
3. Поясніть систему та структуру освіти в Україні.
4. Охарактеризуйте рівні та ступені вищої освіти в Україні.
5. Визначте особливості системи планування та організації начального процесу у ЗВО.
6. Надайте пояснення щодо значущості нормативно-правової документації і особливостей її використання.
7. Надайте характеристику освітній програмі, за якою навчаються здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та охарактеризуйте основні її складові.
8. Поясніть особливості формування робочої програми дисципліни у відповідності до освітньої програми та навчального плану.
9. Зазначте складові робочої програми і методичного плану занять та надайте їх коротку характеристику.
10. Охарактеризуйте можливі складові індивідуального плану викладача у ЗВО.
11. Назвіть складові індивідуального плану роботи викладача ЗВО та охарактеризуйте навчальну роботу викладача у ЗВО.
12. Назвіть складові індивідуального плану роботи викладача ЗВО та охарактеризуйте методичну роботу.
13. Назвіть складові індивідуального плану роботи викладача ЗВО та охарактеризуйте наукову роботу викладача в ЗВО.
14. Назвіть складові індивідуального плану роботи викладача ЗВО та охарактеризуйте організаційну роботу викладача в ЗВО.

15. Проаналізуйте складові планування і контролю індивідуальної траєкторії розвитку викладача ЗВО.
16. Назвіть і стисло охарактеризуйте 3 основні групи організаційних форм в освітньому процесі.
17. Охарактеризуйте особливості організації навчального процесу у ЗВО.
18. Назвіть і надайте характеристику формам проведення контролю у ЗВО.
19. Поясніть різницю між нормативною і вибірковими частинами навчального плану. Зазначте, скільки % повинна складати вибіркова частина навчального плану від загальної кількості годин.
20. Назвіть форми державної атестації випускників та опишіть її організацію.
21. Поясніть різницю між підручником, навчальним посібником і методичними рекомендаціями з фахових дисциплін.
22. Назвіть особливості складання розкладу занять у ЗВО.
23. Визначте основні ознаки процесу навчання в ЗВО як дидактичного процесу.
24. Охарактеризуйте практичну підготовку, яку повинен пройти здобувач вищої освіти під час навчання в ЗВО (навчальна, виробнича, педагогічна, переддипломна практики).
25. Охарактеризуйте процес підготовки звітної документації викладачем ЗВО за півріччя і рік.
26. Визначте основні критерії оцінки ефективності роботи викладача вищої школи.
27. Назвіть основні критерії оцінки ефективності роботи викладача вищої школи.
28. Охарактеризуйте рейтингову оцінку роботи викладача ЗВО як інструмент підвищення його мотивації до подальшого саморозвитку.
29. Надайте характеристику лекції як одній із організаційних форм навчання у ЗВО.
30. Назвіть нетрадиційні види лекцій, що передбачають використання активних методів навчання та охарактеризуйте одну із них.
31. Надайте характеристику інтерактивній лекції (із застосуванням техніки зворотного зв'язку) і проблемній лекції.
32. Надайте характеристику лекції-брейнстормінгу або «мозковій атаці» як однієї з різновидів проблемної лекції та етапам її проведення.
33. Визначте, в чому саме полягає сутність «мозкової атаки» та назвіть алгоритм проведення викладачем лекції-«мозкового штурму».
34. Охарактеризуйте особливості проведення бінарної лекції-візуалізації й аудіо-лекції.
35. Надайте характеристику лекції з запланованими помилками та лекції-брифінгу.
36. Визначте відмінності між проведенням лекції-конференції та лекції-прес-конференції.
37. Визначте відмінності між проведенням лекції-бесіди та лекції-диспуту.

38. Охарактеризуйте особливості проведення міні-лекції та лекції-анкети.
39. Охарактеризуйте особливості проведення лекції-«круглий стіл» та лекції екскурсії.
40. Поясніть, у чому полягає мета самоосвіти викладача ЗВО та які мотиви спонукають його до самоосвіти.
41. Визначте компоненти готовності викладача ЗВО до самоосвіти та складові його самоосвітньої діяльності.
42. Надайте характеристику семінарському заняттю як одній із організаційних форм навчання у ЗВО.
43. Поясніть методику побудови взаємодії зі здобувачами вищої освіти та використання активних методів навчання у процесі викладання фахових дисциплін у ЗВО.
44. Поясніть методику підготовки до проведення лекційного заняття з використанням активних методів навчання.
45. Охарактеризуйте попередню підготовку викладача до лекції.
46. Охарактеризуйте безпосереднє проведення лекції викладачем ЗВО.
47. Поясніть методику підготовки до проведення семінарського заняття з використанням активних методів навчання.
48. Назвіть загальну структуру семінарського заняття.
49. Назвіть види семінарів і охарактеризуйте особливості проведення одного із них.
50. Назвіть завдання, що вирішуються на семінарських заняттях, та його загальну структуру.
51. Охарактеризуйте попередню підготовку викладача до семінару у ЗВО.
52. Надайте характеристику семінару-розв'язування завдань і спецсемінару дослідницького типу (пошуковий).
53. Охарактеризуйте семінар-ділову гру та семінар-вікторину.
54. Надайте характеристику семінару-проекту та семінару-«кейс-методу».
55. Визначте професійно-педагогічні підходи до методики проведення практичних занять у ЗВО.
56. Визначте можливості викладача для формування інтересу здобувачів вищої освіти до змісту практичних занять.
57. Поясніть методику формування умінь і навичок проведення практичних занять з фізичного виховання у ЗВО.
58. Назвіть основні відмінності у проведенні практичних занять зі спортивно-педагогічних дисциплін для здобувачів вищої освіти спеціалізованих ЗВО і здобувачів вищої освіти інших спеціальностей.
59. Теоретично обґрунтуйте значення 3-х найважливіших, на Вашу думку, професійно-педагогічних навичок, якими повинен володіти викладач, для ефективного проведення практичних занять у ЗВО.

60. Поясніть, як проводити опитування на занятті ефективно («обертальні» запитання і принцип «опущеної руки»).
61. Охарактеризуйте сучасні підходи до розвитку фізичних якостей здобувачів вищої освіти у ЗВО.
62. Охарактеризуйте методику розвитку обраної вами фізичної здібності (назвіть методи її розвитку і стисло опишіть кожен з них).
63. Поясніть методику організації, проведення тестування й оцінювання рівня розвитку рухових здібностей здобувачів вищої освіти у вищій школі.
64. Визначте критерії ефективності проведення семінарського заняття.
65. Мета і значення проведення семінарського заняття в активній формі.
66. Назвіть функції і роль студентів при проведенні семінарського заняття в активній формі.
67. Визначте нюанси проведення вступної частини заняття й назвіть основні та додаткові правила роботи онлайн.
68. Назвіть пасивні, активні та інтерактивні методи навчання та визначте їх відмінності.
69. Визначте особливості проведення опитування на занятті («обертальні» запитання і принцип «опущеної руки»).
70. Поясніть, що собою представляють відкриті та закриті питання при проведенні опитування на занятті. Наведіть приклади.
71. Назвіть варіанти початку речень, що використовуються в заключній частині заняття та можуть надаватися здобувачам вищої освіти для з'ясування їхнього враження від проведеного заняття (метод «незакінчене речення»).
72. Визначте алгоритм дій викладача вищої школи на практичному занятті при застосуванні ним проблемних методів навчання, а також його дидактичні цілі та функції.
73. Надайте визначення «Сучасні інноваційні технології» та назвіть їх види, що використовуються у практиці ЗВО.
74. Значення використання сучасних інноваційних технологій у практиці ЗВО та критерії їх оцінювання.
75. Охарактеризуйте сутність проведення практичного заняття-ділова гра і рольова гра.
76. Охарактеризуйте сутність мікровикладання та його форми.
77. Назвіть декілька інтерактивних методів навчання, що використовуються на практичних заняттях в ЗВО та охарактеризуйте один із них.
78. Назвіть фактори, що сприяють виникненню та формуванню інтересу здобувачів вищої освіти до змісту практичних занять.
79. Визначте актуальні проблеми методики викладання фахових дисциплін у вищій школі.
80. Назвіть вимоги до вибору методів викладання у ЗВО.

**Тестові запитання будуть складені за такими темами дисципліни
«Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО»:**

***Змістовий модуль 1. Організаційні та змістові аспекти викладання
фахових дисциплін у ЗВО.***

1. Вступ у дисципліну «МВФД у ЗВО». Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у закладах вищої освіти.
2. Система та структура освіти в Україні. Рівні та ступені вищої освіти й їх характеристика.
3. Стандарт вищої освіти. Освітня програма (ОП), Навчальний план (НП) і графік навчального процесу. Система планування й організації начального процесу у ЗВО.
4. Структура і зміст стандарту вищої освіти України й ОПП першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 Фізична культура і спорт.
5. Структура і складові навчального плану та робочої програми (РП). Формування й удосконалення РП у відповідності до ОП і НП.

Змістовий модуль 2. Планування і документи звітності викладача ЗВО.

1. Індивідуальний план викладача у ЗВО як форма планування і контролю його індивідуальної траєкторії розвитку.
2. Практикум з підготовки звітної документації, форми звітності у електронному форматі.

***Змістовий модуль 3. Методика викладання лекцій і семінарських занять
фахової спрямованості у ЗВО.***

1. Лекція та семінарське заняття як організаційні форми навчання у ЗВО.
2. Методика побудови взаємодії зі здобувачами вищої освіти та використання активних методів навчання у процесі викладання фахових дисциплін у ЗВО.
3. Методика підготовки до проведення лекційного заняття з використанням активних методів навчання.
4. Методика підготовки до проведення семінарського заняття з використанням активних методів навчання.

***Змістовий модуль 4. Методика проведення практичних занять фахової
спрямованості в ЗВО.***

1. Професійно-педагогічні підходи до методики проведення практичних занять у ЗВО, формування інтересу здобувачів вищої освіти до змісту практичних занять.
2. Методика формування умінь і навичок проведення практичних занять з фізичного виховання у ЗВО.

3. Сучасні підходи до розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти у вищій школі.
4. Методика організації, проведення тестування й оцінювання рівня розвитку рухових здібностей здобувачів вищої освіти у вищій школі.

ПРИКЛАД ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ

1. Основними видами підвищення кваліфікації викладача ЗВО є...

- А. навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування відповідно до фаху.
- Б. стажування, участь у програмах академічної мобільності.
- В. самоосвіта (інформальна освіта).
- Г. наукове стажування.
- Д. здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) або другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Екзаменатор _____ д.п.н., професор І.М. Ляхова

Завідувачка кафедри _____ к.фіз.вих., доцент О.В. Ярмолюк